

Recensent: Adelheid Mensink

Eliene Roelse (red.): 'Relatie en seksualiteit met een stoma' Een boekje op initiatief van Stichting Stomaatje. Uitgeverij van Brug/ Stichting Stomaatje Nijkerk, 2011. ISBN: 9789065232434 Zie ook: www.uitgeverijvanbrug.nl en www.stomaatje.nl (Stoma/ Darmproblemen/PO/AG/1)

Soort boek/Stijl/Ziekte: Het boek omvat persoonlijke verhalen van mannen en vrouwen, jong en oud, met of zonder partner, die vertellen hoe hun seksuele activiteiten meer of minder worden beïnvloed door het feit dat ze een stoma hebben. De eerste paragrafen bevatten algemene informatie over relaties, seksualiteit en zwangerschap met een stoma. Vervolgens komen de stomadragers zelf aan het woord. Achterin het boek staan diverse relevante websites, verwijzingen naar Youtube, Hyves, Twitter, Facebook enz. en het adres van Stichting Stomaatje.

Over de schrijfster: Eline Roelse is dertig jaar en heeft al jaren een stoma. Om het dragen van een stoma uit de taboesfeer te halen is ze al snel begonnen met informatie te verzamelen en door te geven aan anderen. Ze richtte de Stichting Stomaatje op die is uitgegroeid tot een patiëntenorganisatie. Ook ontwikkelde ze een webshop voor designzakjes en buikbanden. Toen ze 26 jaar was deed ze mee aan een programma van BNN, waarin jonge mensen vertellen over hun aandoening of aanpassing en ook laten zien hoe een en ander werkt. Eline heeft journalistiek gestudeerd en schrijft graag. Relatie en seksualiteit met een stoma is haar eerste boek. Ze is gekozen tot 'Mooi Mens 2011'.

Korte beschrijving: Eerst is er algemene informatie op psychisch, lichamelijk en relationeel gebied. Hierbij worden tevens oplossingen geboden voor problemen die vrouwen, mannen en singles kunnen ondervinden op het gebied van relationele en seksuele activiteit. Ook is er aandacht voor zwangerschap met een stoma.

Vervolgens vertellen diverse personen, sommigen jong en anderen ouder, over de manier waarop zij omgaan met hun stoma in een bestaande of nieuwe relatie. De belevingen zijn uiteenlopend; zo wil de een zijn partner beslist niet laten delen in de verzorging en heeft de ander er grote moeite mee om zich letterlijk bloot te geven. Bijna iedereen zegt het vervelend te vinden dat het stomazakje ritselt tijdens het vrijen.

Er zijn ook vertellers die geen last hebben van het taboe rond een stoma; zij genieten alleen van de voordelen en laten het besef dat ze zonder het stoma slechter af waren, zwaarder wegen dan de nadelen ervan.

Wat viel op: De vertellers zijn heel openhartig over het onderwerp seksualiteit met een stoma. Ze proberen inzicht te geven in de praktische problemen die ze tegenkomen in een seksuele relatie die ofwel al langer bestond ofwel nieuw is. Zij verwoorden echter ook op een heel intieme wijze het psychische effect van het stoma op hun eigen seksuele beleving en daarmee op hun interactie binnen een relatie. De een kan er gemakkelijker mee omgaan dan de ander, en daarmee behoudt de een zijn gevoel van eigenwaarde terwijl die bij een ander is verminderd. Dat heeft indirect invloed op het seksuele leven.

Doordat elk verhaal een persoonlijk bericht is met persoonlijke gevoelens, kan iedere lezer met een stoma zich wel ergens in herkennen en troost putten uit de verhalen.

Citaten: Pag. 13: ‘Het verlangen naar een partner, iemand waarmee je alles kunt delen, is heel menselijk, maar laat dit verlangen naar liefde niet alles overschaduwen. Besef dat je persoonlijk geluk niet afhangt van factoren die buiten je liggen zoals een goede baan, een auto, succes en een partner: geluk zit in jezelf. Als je blij bent met jezelf, is een eventuele partner een aanvulling.’

Pag. 33: (Marco, 36 jr.) ‘Na mijn operatie ben ik nog geen relatie aangegaan. Ik kan me op dit moment niet voorstellen dat iemand me met mijn stoma zal accepteren en ben dus ook bang dat ik nooit meer een relatie zal krijgen. Ik zal mezelf moeten accepteren met stoma om mijn zelfvertrouwen weer een beetje terug te krijgen voordat ik zonder al te grote problemen een relatie aan zal durven gaan.’

Pag. 35: (Janneke, 27 jr.) ‘Tijdens een afspraakje (of zelfs in het contact ervoor met bellen of e-mailen) vertel ik het al snel. Als ik van mijn stoma heb verteld lucht me dit op en kan ik voor mijn gevoel helemaal mezelf zijn. En als die persoon afknapt is hij me niet waard toch? Iedere man reageert er weer anders op, maar altijd wel positief. Vaak hebben ze juist respect voor me en vinden ze me een doorzetter.’

Pag. 41: (Bertie, 54 jr.) ‘Ik heb er totaal geen moeite mee dat ik een stoma heb en ben er vanaf het begin goed mee omgegaan. Vertellen doe ik het aan iedereen die het weten wil en ik maak er geen taboe van: waarom zou ik!’

Pag. 60: (Marcella, 36 jr.) ‘Een stoma is geen taboe, hij hoort nu eenmaal bij je en doet ook mee met het seksleven van diegene.’

Pag. 71: (Leona, 38 jr.) ‘De eerste keer intiem met mijn stoma was moeilijk. Ik had in het begin moeite met de seks en vond mezelf echt lelijk. Ik kon me niet ontspannen, kon me niet indenken dat mijn man alleen oog voor mij zou hebben en niet voor mijn stoma en buik.

Extra: www.stomaforum.nl ; E-mail: info@stomaatje.nl
www.youtube.com/watch?NR=1&v=2kgJhMnRgXQ ;
http://www.youtube.com/watch?v=OjRpHvS_tSE ;
Twitter: [@Eline4](https://twitter.com/Eline4) ; www.joeyschrijft.nl ; <http://nl.linkedin.com/in/eliene> ;
www.designyourstoma.nl